

підприємствами, установами та організаціями на праві господарського відання.

Державне повітряне судно передається в іпотеку з триманням положень ст. 14 цього Закону. При цьому передача в іпотеку державного повітряного судна здійснюється при підтвердженні факту його реєстрації в Реєстрі державних повітряних суден України та наявності Посвідчення про придатність до польотів.

В іпотеку передаються цивільні повітряні судна, що є об'єктом права власності фізичної або юридичної особи, або є власністю декількох юридичних та/або фізичних осіб.

Передача в іпотеку цивільного повітряного судна здійснюється при підтвердженні факту реєстрації відповідного судна в Державному реєстрі цивільних повітряних суден України та наявності Сертифікату льотної придатності й Сертифікату типу».

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 року № 435-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 40. – Ст. 356.
2. Закон України «Про іпотеку» від 05 червня 2003 року № 898-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 38. – Ст. 313.
3. Абрамова М. В. Ипотека морских судов, воздушных судов, космических объектов: дис. ... кандидата юрид. наук : 12.00.03 / М. В. Абрамова. – М., 2003. – 198 с.
4. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним зверненням Київської міської ради професійних спілок щодо офіційного тлумачення частини третьої статті 21 Кодексу законів про працю України (справа про тлумачення терміну «законодавство») від 09 липня 1998 року № 12-РП/98 // Офіційний вісник України. – 1998. – № 32. – Ст. 59.
5. Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України» від 15 грудня 2005 року № 3201-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2006. – № 13. – Ст. 518.
6. Перетерский И. С. Самолет как объект гражданского права по советскому законодательству / И. С. Перетерский // Вопросы воздушного права. – 1930. – Вып. 2. – С. 150–164.
7. Повітряний кодекс України від 19 травня 2011 року № 3393-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 48–49. – Ст. 536.
8. Повітряний кодекс України від 04 травня 1993 року № 3167-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 25. – Ст. 274.
9. Воздушный кодекс Российской Федерации от 19 марта 1997 года № 60-ФЗ // Кодексы Российской Федерации. – М., 2001. – С. 562–579.
10. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Тимчасових правил контролю з метою забезпечення безпеки цивільної авіації» від 02 серпня 1995 року № 592 // Зібрання постанов Уряду України. – 1995. – №11. – Ст. 263.
11. Наказ Міністерства транспорту України «Про затвердження Правил видачі свідоцтв авіаційному персоналу в Україні» від 07 грудня 1998 року № 486 // Офіційний вісник України. – 1999. – № 2. – Ст. 78.
12. Наказ Державного департаменту авіаційного транспорту України «Про затвердження Правил супроводження в контрольованих зонах авіалідиригів матеріальних цінностей і пасажирів» від 11 червня 1996 року № 68/397 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0334-96>.
13. Наказ Міністерства оборони України «Про затвердження Правил реєстрації державних повітряних суден України та Правил сертифікації екземпляра державного повітряного судна України» від 07 лютого 2012 року № 63 // Офіційний вісник України. – 2012. – № 22. – Ст. 852.
14. Наказ Міністерства інфраструктури України «Про затвердження Авіаційних правил України, Частина 47 «Правила реєстрації цивільних повітряних суден в Україні» від 25 жовтня 2012 року № 636 // Офіційний вісник України. – 2012. – № 93. – Ст. 3814.
15. Постановление Правительства РФ «Об использовании государственной и экспериментальной авиации в коммерческих целях» от 30 июня 1999 года № 862 // Собрание законодательства РФ. – 1999. – № 32. – Ст. 4085.
16. Чиказька конвенція про міжнародну цивільну авіацію 1944 року // Офіційний вісник України. – 2004. – № 40. – Ст. 195.

УДК 336.717:[336.741.24:004](045)

ОСОБЛИВОСТІ РОЗРАХУНКОВИХ ОПЕРАЦІЙ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ ПЛАТІЖНИХ КАРТОК FEATURES OF PAYMENTS USING PAYMENT CARDS

Грабовська Г.М.,
*кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри цивільного права і процесу
юридичного факультету
Національного авіаційного університету*
Глушенко В.В.,
*магістр
Юридичного інституту
Національного авіаційного університету*

Досліджено особливості розрахункових операцій з платіжними картками. Розглянуто актуальні проблеми здійснення безготівкових розрахунків з використанням платіжних карток в Україні. Проаналізовано заходи щодо вдосконалення безготівкових розрахунків у національній системі електронних платежів. Виявлені переваги та недоліки безготівкових розрахунків за допомогою платіжних карток.

Ключові слова: платіжна картка, безготівкові розрахунки, платіжні інструменти, фінансові послуги.

Исследованы особенности расчетных операций с платежными картами. Рассмотрены актуальные проблемы осуществления безналичных расчетов с использованием платежных карт в Украине. Проанализированы меры по совершенствованию безналичных расчетов в национальной системе электронных платежей. Выявлены преимущества и недостатки безналичных расчетов с помощью платежных карточек.

Ключевые слова: платежная карта, безналичные расчеты, платежные инструменты, финансовые услуги.

Peculiarities of payment transactions with payment cards. Considered urgent problems cashless payments using payment cards in Ukraine. Analysis of measures to improve non-cash payments in the national electronic payment system. Identified strengths and weaknesses of non-cash transactions with payment cards.

Key words: payment card clearing, payment instruments, financial services.

Постановка проблеми. Тенденція розвитку ринку фінансових послуг України та вплив передових технологій на сферу розрахункових операцій призвели до того, що з усіх наявних платіжних інструментів найбільш широкого використання набувають банківські платіжні картки. Популярність даного інструменту постійно зростає, оскільки характерним є наявність низки переваг. Проте, з іншого боку, дедалі частіше постають проблеми поширення та правомірного використання платіжних карток у сфері цивільного обігу. Тому дослідження правових аспектів розрахункових операцій із застосуванням платіжних карток в Україні набуває все більшої актуальності та потребує подальшого вивчення.

Стан дослідження. Дане питання досліджували Б. П. Адамик, В. В. Вітлінський, А. С. Гальчинський, О. В. Дзера, О. О. Довгаль, К. О. Катюха, К. О. Кіреєва [6], Коваленко, В. М. Котечков, В. М. Кравець, А. І. Кредісов, В. І. Міщенко, О. М. Роїна, І. В. Сало, М. І. Савлук, В. С. Стельмах, В. І. Успенко, Я. О. Хірс [5], О. Й. Шевцова, В. П. Шеломенцев та інші.

У своїх працях науковці звертали увагу на особливості розрахунків із застосуванням платіжних карток в Україні, на стан розвитку ринку платіжних карток та перспективи його реформування і подальшого удосконалення. Автори вказують на те, що сьогодні в Україні ринок пластикових карток є одним з найбільш динамічно розвиваючих у сфері розрахункових відносин. Вчені наголошують на значний потенціал для його подальшого розвитку. Метою даної статті є дослідження особливостей розрахунків із застосуванням платіжних карток та розкриття проблем, які перешкоджають динамічному розвитку даного сегмента ринку.

Виклад основного матеріалу. На сьогодні платіжна картка є найбільш зручним засобом розрахунків населення і суб'єктів господарювання, який активно витісняє готівку. Проте даний платіжний інструмент прямо не врегульований Цивільним кодексом України в Главі 74 як певний вид безготівкових розрахунків.

Правову основу регулювання операцій з платіжними картками складають: Закон України «Про платіжні системи та переказ коштів в Україні», Закон України «Про банки і банківську діяльність», Положення про здійснення операцій з використанням спеціальних платіжних засобів, затверджене Постановою НБУ України № 223 від 30.04.2010, тощо.

Відповідно до ч. 3 ст. 341 Господарського кодексу України, платіжна картка є однією з форм безготівкових розрахунків. Стаття 51 Закону України «Про банки і банківську діяльність» визначає банківські платіжні картки платіжними інструментами на рівні із векселями, чеками, платіжними дорученнями, платіжними вимогами, вимогами-дорученнями.

Згідно із Законом України «Про платіжні системи та переказ коштів в Україні», платіжна картка визначається як електронний платіжний засіб у вигляді емітованої в установленому законодавством порядку пластикової чи іншого виду картки, що використовується для ініціювання переказу коштів з рахунка платника або з відповідного рахунка банку з метою оплати вартості товарів і послуг, перерахування коштів зі своїх рахунків на рахунки інших осіб, отримання коштів у готівковій формі в касах банків через банківські автомати, а також здійснення інших операцій, передбачених відповідним договором [1, ст. 1].

Досліджуючи особливості використання платіжних карток, варто наголосити, що їх випуском та обслуговуванням займаються банківські установи. До основних операцій банку з цими платіжними інструментами належать: емісія карток, еквайрінг, видача готівки за картками.

Відповідно до Положення про здійснення операцій з використанням спеціальних платіжних засобів, передбачається емісія:

- фізичним особам, які не здійснюють підприємницької діяльності, особистих спеціальних платіжних засобів;
- суб'єктам господарювання – корпоративні спеціальні платіжні засоби [2].

У вказаному Положенні встановлено, що клієнти та їх довірені особи застосовують платіжні картки відповідно до умов договору з емітентом як засіб для:

- безготівкової оплати за товари (послуги), у тому числі в системах електронної торгівлі (комерції);
- перерахування коштів із своїх картрахунків на інші власні рахунки та на рахунки інших осіб;
- одержання готівки в касах банків, інших фінансових установ, торговців і через банкомати.

Емісія платіжних карток в межах України проводиться виключно банками, які мають ліцензію НБУ на здійснення таких операцій, та уклали договір з внутрішньодержавною або міжнародною платіжною системою. У цілях емісії та обслуговування платіжних карток, призначених для застосування в Україні, банківські установи можуть ініціювати створення внутрішньодержавних платіжних систем.

Законом України «Про платіжні системи та переказ коштів в Україні» встановлено, що вид платіжної картки, що емітується банком, тип її носія ідентифікаційних даних (магнітна смуга, мікросхема тощо), реквізити, що наносяться на неї в графічному вигляді, визначаються платіжною організацією відповідної платіжної системи, в якій ця картка застосовується. Обов'язковими реквізитами, що наносяться на платіжну картку, є реквізити, що дають змогу ідентифікувати платіжну систему та емітента. Важливо підкреслити, що у межах України переказ за операціями, які ініційовані із застосуванням платіжних карток, виконується тільки у грошовій одиниці України. При цьому видача готівки через банківські автомати в межах України здійснюється в національній валюті, а через банківські автомати уповноважених банків-емітентів – у валюті рахунка платіжної картки.

Платіжні картки є власністю банку, що здійснив їх емісію, і передаються клієнту відповідно до умов договору про надання та обслуговування платіжних

карток. У договорі про надання та обслуговування платіжних карток зазначаються предмет договору, права, обов'язки клієнта та емітента, їх відповідальність, порядок розгляду спорів та інші визначені сторонами умови. Не потребують укладення договору операції банків за поперед оплаченими платіжними картками [3, с. 298].

Перед укладенням договору банківська установа зобов'язана ознайомити клієнта з умовами одержання платіжної картки, переліком необхідних документів, тарифами на обслуговування та правилами користування платіжною картою.

Для забезпечення обслуговування платіжних карток банки-емітенти укладають цивільно-правові договори з іншими банками-резидентами, фінансовими установами, що не є членами платіжних систем, суб'єктами господарювання про видачу ними готівкових коштів за платіжними картками через власні каси або банкомати, а також з торговельними організаціями про приймання ними платіжних карток для проведення розрахунків за приданими товарами та послугами.

Операції з платіжними картками здійснюються з урахуванням обмежень, установлених вказаним Положенням та іншими законодавчими актами України. За допомогою платіжних карток забороняється здійснення інвестицій в Україну та за її межі. Держатель платіжної картки зобов'язаний використовувати її відповідно до вимог законодавства України й умов договору, укладеного з емітентом, не допускати використання платіжної картки особами, які не мають на це законного права або повноважень. Держатель платіжної картки зобов'язаний зберігати платіжну картку та інформацію, яка дає змогу користуватися нею (у тому числі ПІН), контролювати рух коштів за своїм

картрахунком та повідомляти емітента про операції, які не виконувалися держателем. Держатель зобов'язаний надійно зберігати спеціальний платіжний засіб, ПІН та інші засоби, які дають змогу користуватися ним. В той же час, торговець зобов'язаний здійснювати операції з використанням спеціального платіжного засобу лише в присутності користувача, якщо інше не узгоджено з користувачем або не передбачено правилами платіжної системи для окремих видів операцій.

С. О. Поліщук зазначає ряд особливостей використання платіжних карток в Україні, а саме:

- видача готівки за картками через банкомати в межах України здійснюється в національній грошовій одиниці України, а через банкомати уповноважених банків-емітентів – у валюті рахунку платіжної картки;

- видача готівки в іноземній валюті з карток рахунків проводиться через каси уповноважених банків-емітентів та їх агентів, а також через каси уповноважених банків-еквайрів і небанківських фінансових установ за платіжними картками, що емітовані нерезидентами;

- переказ грошових коштів із застосуванням платіжних карток в межах України може бути здійснений у національній грошовій одиниці України;

- переказ коштів в іноземній валюті за операціями, що здійснюються із застосуванням платіжних карток, може бути проведений лише між власними рахунками фізичної особи, які відкриті банком-емітентом;

- за допомогою платіжних карток не дозволяється здійснення інвестицій в Україну та за її межі [4, с. 59].

Я. О. Хірс до вищевказаного ще додає те, що для кожної картки відкривається окремий картоковий рахунок, операції з яким можуть відбуватися лише із застосуванням платіжної картки (інші форми розрахунків не допускаються) [5, с. 162].

Також розрахунки платіжними картками мають багато переваг, серед яких: відсутність необхідності спілкування із представниками банків при користуванні банкоматом; зручне користування в будь-який момент часу (завдяки банкомату); відсутність необхідності заповнювати відповідні документи; до того ж сьогодні також через банкомат власник рахунку може не тільки отримати готівку, але і проводити операції щодо безготівкового зарахування коштів на поточні рахунки своїх контрагентів [5, с. 162].

Крім зазначених, К. О. Кіреєва відносить до переваг те, що платіжна картка дає можливість держателю вигідно та зручно одержувати заробітну плату, пенсію, субсидію, медичну страховку та інші соціальні виплати. Також автор наголошує на ефективності забезпечення захисту грошей – «якщо платіжна картка втрачена/украдена, то це ще не означає втрату грошових коштів» [6, с. 23].

Також до позитивних аспектів належить те, що перевезення грошових коштів, що на банківській платіжній картці через кордон здійснюється без зайвих митних процедур, при цьому сума грошових коштів на карттрахунку необмежена.

Із застосуванням платіжних карток цілком можна вважати ще однією ефективною формою безготівкових розрахунків.

Але поряд з перевагами використання платіжних карток варто виділити й їх негативні сторони, а саме:

- цей вид фінансових послуг знаходиться на стадії розвитку, тому використання карток можливе лише у великих населених пунктах;

- недостатній рівень поінформованості суспільства про різновиди платіжних карток, їх характеристики та сфери використання;

- деякі види карток можуть обслуговуватися лише в окремих банкоматах;

- можливість використання карттрахунку іншими особами: хакерами, шахраями, зловмисниками тощо;

- можливі зломи комп'ютерних мереж банку хакерами, перехоплення даних про банківські платіжні картки і його власників при розрахунках через мережу Internet. Така ситуація може призвести до того, що хтось може скористатися грошовими коштами на карттрахунку [7, с. 119];

- додаткові витрати, якщо власник забув або втратив ПІН-код;

- затримки зі здійсненням картокових операцій у випадках кризи банківської системи або банкрутства конкретного банку;

- слабка захищеність інформації платіжних карток;

- відставання України від рівня правового забезпечення та розвитку картокових ринків європейських країн.

З. П. Урсова та О. Ю. Штепа запропонували конкретні заходи, необхідні для вдосконалення безготівкових розрахунків з використанням платіжних карток, зокрема:

- законодавчо визначити зобов'язання підприємств послуг і торгівлі приймати оплату за товари й послуги з використанням платіжних карток;

- визначити на нормативному рівні відповідні категорії торговельних підприємств і критерії відповідно до яких ці підприємства сфери торгівлі та послуг мають право приймати платежі готівкою;

- законодавчо відкоригувати правила використання касових апаратів при здійсненні платежів з використанням платіжних карток;

- відповідні стандарти та технології повинні стати національними стандартами, широко використовуватись торгівлею та банками;

- організувати та проводити постійно просвітницьку кампанію, тобто здійснювати відповідну роботу з підвищення фінансової грамотності населення;

- з боку держави необхідно приділяти пильну увагу заміні готівкових коштів інструментами безготівкового обігу [8].

Вважаю, що вказані заходи є необхідними для подальшого розвитку використання платіжних карток в цивільному обороті та підвищення ефективності його функціонування. Державне стимулювання впровадження платіжних карток як засобу безготівкових розрахунків сприятиме не тільки розвитку суб'єктів господарювання в банківській сфері, але й економіки країни в цілому. Запропоновані рекомендації щодо створення відповідної правової бази, а також внесення змін до існуючої дозволять удосконалити ринок платіжних карток.

Висновки. Таким чином, у процесі дослідження визначеної проблеми проаналізовано особливості використання платіжних карток в Україні, наведено переваги та недоліки цього платіжного інструменту, досліджено запропоновані шляхи підвищення ефективності функціонування даної форми безготівкових розрахунків.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Закон України «Про платіжні системи та переказ коштів в Україні» від 05.04.2001 // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 2001. – № 29. – Ст. 137.
2. Положення про здійснення операцій з використанням спеціальних платіжних засобів, затверджене Постановою НБУ України від 30.04.2010 № 223 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.bank.gov.ua/pl_syst/Charge_card.htm.
3. Банківські операції : підручник / За ред. А. М. Мороза. – К. : КНЕУ, 2007. – 384 с.
4. Поліщук С. О. Пластикові платіжні картки: випуск і використання / Бухгалтерський облік і аудит. – 2002. – № 9. – С. 56–63.
5. Хірс Яніна Олександрівна. Цивільно-правове регулювання розрахункових відносин за законодавством України [Текст] : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03/ Хірс Яніна Олександрівна ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – К., 2011. – 198 арк.
6. Кіреєва К. О. Необхідність створення єдиного національного платіжного простору в Україні / К. Кіреєва // Вісник НБУ. – 2010. – № 9. – С. 21–25.

7. Макарова М. В. Електронна комерція: посіб. / Макарова М. В. – К.: Академія, 2008. – 272 с. – С. 118–119.

8. Урусова З., Штепа О. Проблеми використання платіжних карток в Україні та шляхи їх вирішення [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://nauka.kushnir.mk.ua/?p=54921>.

УДК 347.65/.68

ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВА ОХОРОНА СПАДЩИНИ ТА ЗАХИСТ СПАДКОВИХ ПРАВ ТА ІНТЕРЕСІВ

CIVIL LEGAL PROTECTION OF HERITAGE AND PROTECTION OF HUMAN HEREDITY AND INTERESTS

Гончарова А.В.,
*кандидат юридичних наук,
старший викладач кафедри АГПФЕБ
Сумського державного університету*

У статті досліджується питання охорони спадкового майна під час оформлення спадкових прав. Аналізується цивільне законодавство України та думки науковців щодо питання, як надійно гарантувати права власності, у який період і якими засобами. Робиться висновок, що саме власник має дбати про збереження та охорону права власності.

Ключові слова: нотаріус, спадщина, відкриття спадщини, прийняття спадщини, відумерла спадщина, управління спадщиною.

В статье исследуется вопрос охраны наследственного имущества при оформлении наследственных прав. Анализируется гражданское законодательство Украины и мнения ученых по вопросу, как надежно гарантировать право собственности, в какой период и какими средствами. Делается вывод, что именно владелец должен заботиться о сохранении и охране права собственности.

Ключевые слова: нотариус, наследство, открытие наследства, принятие наследства, выморочное наследство, управление наследством.

This article explores the question of ancestral property at the time of inheritance rights. Analyzes civil legislation of Ukraine and opinions of scholars on the question of how reliable guarantee of property rights, in what period and by what means. It is concluded that the owners must care for the preservation and protection of property rights.

Key words: notary, heritage, heritage open, accepting heritage, abandoned heritage, management heritage.

Постановка проблеми. Згідно з цивільним законодавством існує певний проміжок часу з моменту відкриття і до прийняття спадку. На спадкоємця переходить обов'язок утримання спадкового майна з моменту відкриття спадщини та до часу її прийняття. Здійснювати юридичні дії щодо спадкового майна, спадкоємець має право лише після прийняття спадщини та офіційного оформлення своїх прав.

Стан дослідження. Актуальність теми обумовлена недостатнім рівнем її наукової розробленості, наявністю значної кількості дискусійних теоретичних і правових проблем, суперечливим застосуванням у юридичній практиці правових норм, що регулюють спадкову трансмісію та право представлення.

Вивченню питань охорони спадкового майна присвячено праці таких відомих учених, як М. Ю. Барщевський, М. І. Бондарев, Н. С. Глусь, М. В. Гордон, О. В. Дзера та інші.

Важливе положення щодо здійснення спадкових прав закріплено нормою ч. 5 ст. 1268 ЦК України. Згідно з нею, незалежно від часу прийняття спадщини, вона належить спадкоємцеві з часу відкриття спадщини. Цю норму слід розуміти таким чином, що спадкоємець, який прийняв спадщину, набуває право не лише на майно, що виявилось на момент прийняття спадщини, але й на майно, що було в наявності на момент її відкриття. Відповідно, у випадках, коли спадкове майно перейшло до неуповноважених на те осіб в проміжку між моментом відкриття та моментом прийняття спадщини, спадкоємець в силу цієї норми набуває право витребування цього майна з чужого незаконного володіння, а також право не пред'явлення позову про відшкодування збитків, заподіяних внаслідок незаконного володіння, користування або розпорядження зазначеним майном. Крім того, на час відкриття спадщини визначається і його вартість, що має важливе значення при розрахунках з кредиторами спадкодавця. Будь-які прибутки, одержані спадкоємцем внаслідок використання спадкового майна, не тягнуть за собою збільшення його вартості.

У свою чергу видатки, понесені ним у зв'язку з утриманням цього майна, є видатками самого спадкоємця, який не вправ віднести їх на рахунок спадщини.

З моменту відкриття спадщини і до її прийняття спадкоємцями проходить певний час, протягом якого спадкове майно перебуває у невизначеному стані [1, с. 222]. Для науковців дане питання є предметом дослідження, кому саме належить майно? Спадкодавцю? – Ні, у зв'язку з його смертю. Спадкоємцю? – Теж ні, бо він ще не прийняв спадщину. У римському праві така спадщина отримала назву «лежачої спадщини» [2, с. 272]. Суб'єктами прав та обов'язків заповідача після його смерті стають спадкоємці, однак до прийняття ними спадщини й особливо у випадку, коли спадкоємці не знають про відкриття спадщини, суб'єктний склад учасників спадкових правовідносин деякий час залишається невизначеним. Саме в цьому випадку майно померлого потребує охорони.

Виникає запитання, як надійно гарантувати права власності, у який період і якими засобами пропонується це робити? Частина 4 ст. 41 Конституції України чітко встановлює, що ніхто не може бути протиправно позбавлений права власності і право власності є непорушним. Забезпечити виконання цього положення Конституції не тільки при житті власника, а й після його смерті.

Невипадково в континентальній системі права охорона спадкового майна виділяється в окремий етап спадкових правовідносин. Деякі вчені, наприклад, О. О. Кармаза, обґрунтовують доцільність відокремлення спадкових відносин з охорони спадщини в окремий етап спадкових відносин [3, с. 95]. Метою вживання заходів щодо охорони спадкового майна є забезпечення його збереження, а також запобігання можливому його псуванню, загибелі чи розкраданню.

Питання охорони спадкового майна в юридичній літературі розглядається по-різному. Так, В. В. Васильченко визначає охорону спадкового майна як комплекс заходів, спрямованих на забезпечення збереження майна, поперед-